

Ekonomporträttet

ESKIL WADENSJÖ

Gösta Bagge

Under mellankrigstiden var många ännu välbekanta nationalekonomer verksamma i Sverige. Till en äldre generation kan räknas Gustav Cassel, David Davidson och Knut Wicksell, till en yngre Stockholmskolans ekonomer med Erik Lindahl, Gunnar Myrdal och Bertil Ohlin som främsta namn. Eli Heckscher tillhör en mellangeneration. Övriga ekonomer, även några av dem som då intog en ledande plats, är däremot närmast bortglömda. Dit hör Gösta Bagge.

De idag bristande kunskaperna om Bagge står i bjärt kontrast till hans starka ställning under en betydande del av mellankrigstiden. Låt oss därför gå tillbaka till år 1931.

Gösta Bagge var år 1931 professor vid Stockholms högskola och föreståndare för det av honom grundade Socialinstitutet. Tillsammans med Gustav Cassel (men reellt ensam) var han chef för Socialvetenskapliga institutet. Socialvetenskapliga institutets verksamhet byggde på medel som Bagge ordnat från Rockefellerstiftelsen för ett projekt som skulle arbeta vidare från hans av många prisade

doktorsavhandling. I april 1931 kom besked om nya pengar från Rockefellerstiftelsen dels för projektet, dels för en byggnad för Socialinstitutet och Socialvetenskapliga institutet. Byggnaden stod färdig redan året därpå.

Bagge var den enda ekonomen bland ledamöterna av Arbetslöshetsutredningen. År 1931 kom dess första huvudbetänkande, i mycket präglad av Bagges idéer, och också bl a Bagges egen bilaga om arbetslöshetens orsaker. Samtliga de ekonomer som nu räknas till Stockholmskolan var engagerade i Arbetslöshetsutredningen och/eller Bagges projekt på Socialvetenskapliga institutet.

Bagge är en av de stora entreprenörerna i svensk nationalekonomisk forskning. Det finns anledning att något dröja vid hans insatser och också vid varför de till stor del fallit i glömska.

Att kombinera teori och empiri

Gösta Bagges vetenskapliga huvudarbete utgörs av hans doktorsavhandling *Arbetslöshetens reglering genom sammanslutningar* från 1917. Den behandlar effekterna av lönerreglering via kollektivavtal och lagstiftning.

Hans intresse för området hade väckts när han gjorde en utredning för Kommerskollegium om kollektivavtalen i Sve-

Professor ESKIL WADENSJÖ är verksam vid Institutet för social forskning, Stockholms universitet.

rige 1907-08. I början av arbetet med doktorsavhandlingen hade han tänkt sig en induktiv ansats – att ge en noggrann framställning av kollektivavtalen i Sverige och sedan dra slutsatser om samband. Licentiatavhandlingen *Kollektivavtalets utbredning i Sverige* från 1911 följer denna plan. Efterhand upptäckte han att det inte var en framkomlig väg. Avhandlingen blev istället en teoretisk analys av löneförhandlingarnas effekter jämfört med en renodlad marknadslösning. Det omfattande empiriska material som han hade samlat in använde han för att illustrera och exemplifiera de teoretiska utsagorna. Avhandlingarna kom ju flera decennier före ekonometrins genombrott som metod.

Bagges utveckling mot en deduktiv metod går att utläsa ur hans kritiska översiktsartikel om amerikansk forskning kring fackföreningar i *Ekonomisk Tidskrift* från 1914 (Bagge [1914]). Den amerikanska forskningen vid denna tid dominerades av en institutionell skola med stark betoning på datainsamling men utan ledning av en strukturerande teori.

Utgångspunkten för avhandlingen är att i en modell för en marknadsekonomi införa antagandet om att reallönerna höjs genom kollektivavtal eller lagstiftning. Det nya jämviktsläget jämförs med det gamla, men också övergången till det nya jämviktsläget analyseras.

I olika delar av avhandlingen diskuteras detaljerat kollektivavtalens effekter på inkomstfördelningen, arbetskraftsefterfrågan, efterfrågan på andra produktionsfaktorer, arbetskraftens fördelning på näringsgrenar, arbetslösheten och den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Effekterna i det fall då avtalen leder till att de relativa lönerna förändras behandlas separat.

Bagge tar upp många komplikationer som monopol, tilltagande avkastning och offentliga arbetsgivare. Ett av de få områden han lämnar utanför är arbetsutbudet: "förhållandet mellan ersättningen för arbetet och tillgången på arbetskraft är af

invecklad och föga regelbunden natur" (Bagge [1917] s 11).

Utmärkande för studien är emellertid de många fall han insiktsfullt behandlar. Grunderna för flera av senare års "nya teorier" på arbetsmarknadsområdet kan återfinnas i Bagges avhandling om än inte i så tekniskt avancerad form. Jag skall ge några exempel.

Under senare decennier har man inom ekonomisk teori betonat informationskostnader (sökteorin), riskaversion (kontraktsteorin) och sambandet mellan lön och effektivitet (effektivitetslöneteorin). Dessa tre frågor analyserar Bagge utförligt. Så behandlas t ex hur riskaversion leder till lönestelhet (oavsett om det finns fackföreningar eller inte):

"Men dessutom är lönesatsens nedsättning ett mycket mera påtagligt faktum än oböjlighetens följder i form av arbetslöshet; och äfven dar man räknar med olagenheterna af att hålla lönen öfver marknadsläget, anser man detta motvägas af större likformighet i arbetarnas inkomst och lefnadsstandardens upprätthållande under de svåra tiderna." (Bagge [1917] s 374).

Bagge utreder därvid när lönestelhet leder till målet maximering av lönesumman. Det är ett problem och en formulering som återkommit under senare decenniers diskussion av fackföreningarnas mål.

Andra frågor som Bagge belyser är:

1. Den solidariska lönepolitiken jämfört med bärkraftsprincipen (enligt Bagge i praktiken ett vinstandelssystem).
2. Effekterna av kollektivavtal med olika lönenivåer på likvärdiga arbeten. Enligt Bagge sker en utjämning av förväntade inkomster istället (lönesats x förväntad sysselsättningsgrad), där den förväntade sysselsättningsgraden beror på hur arbetena fördelas (senioritet, lottning, kvotering etc.).
3. Lika lön för olika arbete och hur det kan påverka ungdomars och kvinnors

sysselsättning. Lika lön för olika arbeten användes t ex som medel för att få bort kvinnor från vissa yrken.

Gösta Bagges avhandling fick ett mycket gott mottagande. Gustav Cassel hörde till dem som var starkt positiva och även i efterhand har omdömena varit gynnsamma.¹ Karl-Gustav Landgren skriver t ex i sin översikt över svensk ekonomisk forskning att den "was undoubtedly one of the foremost doctoral treatises in economics to appear in Sweden" (Landgren [1957] s 9). För en sentida läsare är det idérikedomen och kombinationen av teoretisk struktur och detaljerat empiriskt kunnande som är det mest framträdande. Ahistoriskt skulle man vilja efterlysa ekonometrisk metodik och en mer formell behandling av den underliggande modellen.

Gosta Bagge var inte färdig med avhandlingens ämnesområde. Några år senare startade han med anslag från Rockefellerstiftelsen vad som kan betraktas som det största svenska nationalekonomiska forskningsprojektet med syftet att utveckla forskningen på avhandlingens område. Projektet skulle behandla lönebestämningens faktorer och för detta skulle ett betydande datainsamlingsarbete ske. Vi skall senare återvända till det stora projektet. Här skall vi bara kort beröra Bagges egen forskning inom projektet, en forskning som blev mindre än han planerat. En viktig del skulle varit en till engelska översatt och vidareutvecklad version av hans avhandling. Den blev aldrig färdig.

Av de många delarna i *Stockholm Economic Studies* står Bagge endast som medförfattare till de båda om löneutvecklingen, som är en noggrann statistisk genomgång av löneutvecklingen i Sverige (Bagge, Lundberg & Svenilsson [1933] och [1935]). Han svarade också för en svenskspråkig volym om kommunalarbetarnas löner (Bagge [1933]). I några få artiklar av översiktlig karaktär behandlade

han utvecklingen av arbetslönerna och deras konsekvenser för arbetslösheten.

Den permanenta arbetslösheten

Bagges enda större arbete på arbetsmarknadsområdet efter avhandlingen var istället hans bilaga till arbetslöshetsutredningen (Bagge [1931]). Den publicerades 1931 men var till stora delar utarbetad redan år 1928. Utgångspunkten är 1920-talets arbetslöshet, en tid då arbetslösheten var hög men konjunkturerna relativt goda. Varför fanns det då en kvarstående "permanent" arbetslöshet?

I undersökningen använde Bagge samma metodik som i avhandlingen, dvs främst komparativ statik. Större delen av studien upptas av en analys av faktorer som påverkar arbetskraftsefterfrågans struktur och sammansättning. Vad gäller arbetsutbudet förbigår Bagge de faktorer som bestämmer det totala utbudet men behandlar arbetsutbudets fördelning på olika delmarknader. Vid ofullständig löneflexibilitet och ofullständig yrkesmässig och geografisk rörlighet hos arbetskraften leder förändringar i efterfrågans storlek och sammansättning till arbetslöshet.

I en avslutande del behandlas löneökningars effekter på arbetslöshet. Bagges analys och slutsatser ligger här nära hans avhandling. (Real)löneökningar kan leda till arbetslöshet.²

Bagges undersökning är ett bidrag till teorin om arbetslöshet under jämvikt – såväl klassisk arbetslöshet (ojämvikt endast på arbetsmarknaden), som strukturarbetslöshet (förändringar av efterfrågans sammansättning) och friktionsarbetslöshet (långsam anpassning av utbudet även när det finns lediga platser).³ Bagge är själv försiktig i sina slutsatser:

¹ För en samtida recension se Brisman [1919]. Brisman var också tillsammans med Cassel och Sommarin sakkunnig när Bagge blev kallad som professor.

² Bagges analys är genomgående baserad på oförändrat penningvarde. Se t ex Bagge [1931] s 115.

³ För en lång kritisk granskning se Landgren [1961].

"I och för sig kan denna sammanställning sålunda icke användas för att giva ett slutgiltigt svar på frågan om arbetslöshetens orsaker. Någon generell giltig "arbetslöshetsteori" kan icke uppställas, och några sammanfattande konklusioner kunna här icke åstadkommas. Det är först på grundval av empiriskt konstaterade förändringar i dels arbetslöshetens omfattning och karaktär och dels med dessa sammanhängande fenomen i Sverige under ifrågavarande tid, som en sannolik bild av den undersökta utvecklingen kan framkomma." (Bagge [1931] s 127).

Det är viktigt att understryka att undersökningen inte behandlar konjunkturarbetslösheten, som snart kom att bli den dominerande frågan, och faktiskt inte heller 1920-talets arbetslöshet. Det Bagge gör är att analysera olika renodlade former av arbetslöshet vid jämvikt i ekonomin vid restriktiva förutsättningar vad gäller arbetsmarknadens funktionssätt.

Socialförsäkringar och kommunalpolitik

Merparten av Gösta Bagges övriga arbeten har karaktären av översikter och debattinlägg. På ett par områden skrev Gösta Bagge några mer genomarbetade arbeten. Det gäller dels socialförsäkringarna, dels de kommunala taxorna.

I flera artiklar och också i ett anförande i Nationalekonomiska föreningen behandlade han den år 1913 införda folkpensioneringen.⁴ Den var utformad som en blandning av ett premiereservsystem och ett fördelningssystem, det senare, pensionstilläggen, syftade till en miniminivå åt alla med invalidpension (våra dagars förtidspensioner). Pensionstilläggen var inkomst- och förmögenhetsprovade. Bagge var stark motståndare till denna sammanblandning av två principer och ville renodla de båda delarna. Han menade att fördelningssystemet bara var fattigvård i förklädnad och också skulle uppfattas så av dem som fick pensionerna. Han underströk att inkomst- och

förmögenhetsprovningen kunde påverka incitamenten till arbete och sparande, arbetsincitamenten speciellt av inkomstprovningen och sparandet av förmögenhetsprovningen. Bagges syn på socialförsäkringar finns mest utvecklad i *Socialpolitik*, ett 300-sidigt manuskript som användes i undervisningen på Socialinstitutet. Bagge planerade att ge ut det som bok men annat kom emellan.

Bagge uppvisar en viss okänslighet i pensionsdebatten. Han ser inte att bytet av namn från fattigvård till folkpension och införandet av fasta belopp trots kvarstående inkomst- och förmögenhetsprovning gav folkpensionen en annan karaktär än fattigvården.

Vad gäller de kommunala taxorna var Bagge hemtam. Redan under 1910-talet blev han fullmäktigeledamot i Stockholm och tog aktiv del i kommunalpolitiken. I sin analys av de kommunala taxorna (Bagge [1922] och [1923]) bygger han i praktiken på en välfärdsteoretisk grund. Hans huvudrekommendation är att man skall använda sig av priser på kommunala tjänster och inte skattefinansiera. Undantag görs dock för bl a kollektiva varor och "merit wants" (Bagge använder naturligtvis inte dessa benämningar). Priserna skall sättas enligt en modifierad marginalkostnadsprincip. Bagge tar speciellt upp fallen med stora fasta kostnader och fallande marginalkostnader samt "peakload" prissättning. Dessa "moderna" prissättningsprinciper diskuteras realistiskt med tanke på fördelningseffekter och kostnader för själva prissättningen.

Efter mitten av 1930-talet publicerade Gösta Bagge inga vetenskapliga arbeten och i praktiken slutade han sin forskningsverksamhet redan tidigare. 1933 tar han plats i riksdagen och 1935 blir han partiledare för Högerpartiet. Han kommer visserligen tillbaka till Socialinstitutet och Högskolan när han avgått som partile-

⁴ Se Bagge [1913], [1913a], [1923] och [1924]

dare, men under åren fram till sin bortgång år 1951 gör han endast några smärre debattinlägg.

Entreprenören

Gösta Bagge är av intresse som forskare. Det gäller främst hans studier av fackföreningarnas effekter på lönebildningen och därmed på samhällsekonomin. Som forskare finns emellertid flera från samma tid som har haft större betydelse. Som forskningsentreprenör är han däremot den klart ledande. Det är svårt att finna någon motsvarighet i den svenska nationalekonomins historia.

Bagge disputerade 1917, 35 år gammal. Utöver sin avhandling hade han en del andra arbeten. Han var en stark kandidat för en professur och sökte också en i Uppsala. Han hade troligen fått den, men drog sig tillbaka. Gösta Bagge ville ha en professur i Stockholm.⁵ För detta arbetade han i hög grad aktivt. Tillsammans med Otto Järte utformade han åt Centralförbundet för socialt arbete (CSA) ett förslag till ett socialpolitiskt institut, ett "institut av högskolenatur" för utbildning av främst blivande tjänstemän i offentlig förvaltning. Chefen för institutet borde bli en professor i nationalekonomi med socialpolitik. Stockholms stadsfullmäktige (med Bagge som ledamot) stödde förslaget efter tillstyrkan av stadskollegiet (med Bagge som ledamot av presidiet). CSA samlade in anslag till professuren som skulle placeras vid Stockholms högskola och alltså vara kombinerat med föreståndarskapet för Socialinstitutet. Professuren inrättades och Bagge blev kallad till dess första innehavare.

Förutom sitt föreståndarskap för Socialinstitutet var Bagge tillsammans med Gustav Cassel också föreståndare för Socialvetenskapliga institutet vid Stockholms högskola, i praktiken en amanuens och en boksamling utöver de båda föreståndarna. Men Bagge hade andra ambitioner.

Bagge hade under 1924 varit i USA och Kanada en längre tid och då bl a träffat företrädare för Laura Spellman Rockefeller Memorial, senare införlivad med Rockefellerstiftelsen.⁶ Kontakterna utvecklades och 1925 beviljades ett första anslag om 75 000 dollar till ett forskningsprogram baserat på Bagges avhandling. Vid dåvarande pris- och löneläge var det ett mycket omfattande bidrag. År 1931 beviljades ytterligare 300 000 dollar, därav 100 000 dollar till en ny gemensam byggnad för Socialinstitutet och Socialvetenskapliga institutet. Senare beviljades ytterligare anslag till ett bibliotek.

Forskningsresultaten kom att publiceras i en ny skriftserie *Stockholm Economic Studies*. Som tidigare påpekats förverkligades inte de ursprungliga planerna om en uppföljning av Bagges doktorsavhandling mer än till vissa delar. Viktigare blev Erik Lindahls studier av nationalinkomsten och senare Erik Lundbergs doktorsavhandling. De flesta av studierna var noggranna empiriska undersökningar av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen i Sverige. Merparten av Stockholmskollans ekonomer var engagerade i Rockefellerprojektet: Erik Lindahl, Gunnar Myrdal, Erik Lundberg, Ingvar Svennilson och Alf Johansson. Det finns dock ingen direkt koppling mellan detta projekt och etablerandet av Stockholmskollan, snarare en indirekt – etablerandet av en forskningsmiljö.

En sådan förbindelse är mycket klarare mellan ett annat av Bagges "projekt" och Stockholmskollans etablering.⁷ I den år 1927 startade Arbetslöshetsutredningen var Gösta Bagge den enda ekonomen bland ledamöterna. Ordförande var Gun-

⁵ För en intressant genomgång av hur Bagge fick sin professur och sitt institut se Andreen & Boalt [1987].

⁶ För Bagges kontakter med Rockefellerstiftelsen och arbetet inom projektet se Andreen & Boalt [1987], Carlsson [1982] och Craver [1987].

⁷ Se Wadensjö [1987] och [1987a].

nar Huss, en av tillskyndarna när Gösta Bagge fick sitt institut och sin professur.

I Arbetslöshetsutredningen engagerades flera av Bagges medarbetare vid Socialvetenskapliga institutet bland dem Erik Lindahl, Gunnar Myrdal, Alf Johansson och Ingvar Svennilson. Också Dag Hammarskjöld och Bertil Ohlin knöts på olika sätt till utredningen, den senare genom Gösta Bagges direkta initiativ. Inom ramen för utredningen kom bl a de fyra bilagorna av Hammarskjöld, Johansson, Myrdal och Ohlin som utgör centrala arbeten inom den tidiga Stockholmskolan. På sikt innebar dessa arbeten att Bagges egen vetenskapliga position försvagades. Bagge kom närmast att förknippas med de ekonomer som var aktiva motståndare till Stockholmskolan och Keynes idéer även om det sakligt knappast är korrekt. En bättre beskrivning är att Bagge efter mitten av 1930-talet inte deltog i den vetenskapliga debatten.

Bagge var själv väl medveten om att hans starka sida var entreprenörens. Det framgår tydligt av ett brev till Eli Heckscher.

"Jag skickade dig och några andra vänner referatet i fråga (om Socialinstitutets program), därför att Ni skulle se, att jag icke helt och hållet dronat, om jag också ej hunnit med så mycket på det vetenskapliga området, men också därför att jag uppriktigt sett är ganska belåten och en smula stursk över vad jag där åstadkommit. Där är i själva verket det enda jag är belåten med i mitt s.k. livsverk – om jag nu skall vara sentimental – och det kommer jag ej att låta gå ifrån mig." (Brev från Gösta Bagge till Eli Heckscher 8/12 1931, KB)

Varför är Bagge glömd?

Gösta Bagge var en ledande gestalt inom svensk nationalekonomi i början av 1930-talet. Han var den store entreprenören som drev igenom grundandet av Socialinstitutet och förvandlade Socialvetenskapliga institutet till en stor och aktiv forskningsmiljö. Med forskningen där och den som han initierade inom Arbets-

löshetsutredningen bidrog Bagge starkt till etablerandet av Stockholmskolan. Arbetet inom det Rockefellerfinansierade projektet byggde på Bagges avhandling.

Ett och ett halvt decennium senare var Bagge tillbaka vid Stockholms högskola och Socialinstitutet men nu utan inflytande vad gäller svensk nationalekonomisk forskningsinriktning, utveckling eller administration. Vad förklarar denna dramatiska scenförändring?

En förklaring är att Gösta Bagge under en tioårsperiod närmast helt lämnade forskningen. År 1932 blev han invald i Riksdagen och 1935 blev han partiledare i Högerpartiet. Under samlingsregeringen var han ecklesiastikminister fram till dess han avgick som partiledare i december 1944 och återvände till Stockholms högskola. Detta räcker emellertid knappast som förklaring. Bertil Ohlin gjorde något senare motsvarande karriär inom Folkpartiet utan att drabbas av samma glömska. Bagges politiska bana blev emellertid mindre framgångsrik än Ohlins. Högerpartiet gick tillbaka under hans tid som partiledare och flera bedömare är kritiska till hans insatser under statsrådsperioden. Ett par exempel:

"...Bagge, som var en angslig och ganska obestämmd person." Boheman [1964] s 35.

och

"Gösta Bagge har blivit mest ihågkommen för att han hittade på uttrycket "den svenska igelkotten." För var han en gedigen träkmåns och en genomsnittlig professor i nationalekonomi." Björk [1986] s 231.

Den negativa bedömning av hans insatser som politiker kan ha färgat av sig på bedömningen av hans verksamhet som forskare och forskningsentreprenör. Det finns dock ännu inte någon samlad bedömning av Bagge som politiker.⁸ Klart

⁸ För ett par mer omfattande diskussioner se Gjores [1967] och Wigforss [1954]. Båda betonar att Bagge inte fann sig val till rätta som statsråd i samlingsregeringen och hade svårt att fatta beslut.

är dock att han efter tiden som politiker inte orkade sätta igång på nytt. Erik Lundberg [1951] fångar situationen i några ord: "När Gösta Bagge efter andra världskrigets slut för några år återvände till sin gamla arbetsplats och sin professur vid Stockholms högskola hade livet gjort honom mycket trött. Han kunde inte längre knyta an till de stora traditioner han skapat under 1920-talet."

Till en del kan glömskan bero på ämnesområdet för hans forskning. Bagges huvudsakliga bidrag avsåg ekonomisk analys av fackföreningarna och av arbetslöshet vid jämvikt, dvs annan arbetslöshet än konjunkturarbetslöshet. Depressionen under 1930-talet gjorde att hans forskningsområden hamnade i periferin. Först under senare decennier har de kommit i fokus igen, arbetslöshetsforskningen med söketeorin under 1960-talet och forskningen om fackföreningar under detta decennium.

Även den metodologi han använde i sin forskning kan ha bidragit till glömskan. Den mycket detaljerade beskrivningen av olika fall (variation av en variabel i taget) var omständlig och inte särskilt effektiv.

Till glömskan kan också ha bidragit att han under 1930-talet efterhand kom i konflikt med allt fler av de ledande ekonomerna.⁹ Det gäller bl a Erik Lindahl, Gunnar Myrdal, Eli Heckscher och Bertil Ohlin, personer som han tidigare haft mycket goda relationer med. Orsakerna till osämjan skiftade men gemensamt är i samtliga fall en kombination av betydande känslighet och bristande smidighet från Bagges sida.

I efterhand är det av Bagges egen forskning främst avhandlingen som står sig. Många idéer och iakttagelser är nu allmångods och vidareutvecklade men det finns mer att hämta. De långsiktiga konsekvenserna av hans forskningsentreprenörskap är emellertid stora. De är å andra sidan betydligt svårare att beräkna.

Referenser

- Andreen, P G & Boalt, G, [1987], "Bagge får tacka Rockefeller", Stockholms universitet - Socialhögskolan. Rapport i socialt arbete nr 30.
- Bagge, G, [1913], "Folkförsäkringen", *Svensk tidskrift*, s 1-9.
- [1913a], "Riksdagens viktigaste fråga" (pensionsförsäkringen). *Svensk tidskrift*, s 155-170.
- [1914], "Amerikanska fackföreningsstudier". *Ekonomisk tidskrift*, s 63-68.
- [1917], *Arbetslönens reglering genom sammanlutningar* (doktorsavhandling). AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm.
- [1922], "De kommunala affärsverkens tariffer". *Svenska stadsförbundets tidskrift*, s 7-15, 67-79.
- [1923], "Den svenska socialförsäkringen". *Svensk tidskrift*, s 303-321.
- [1923a], "Anförande vid förhandlingarna vid den skandinaviska kommunalkonferensen". *Stadskollegiet Utåtanden och Memorial*. Nr 44 Bihang.
- [1924], "Pensionsförsäkringen". *Nationalekonomiska föreningens förhandlingar*, s 1-15, 39-44.
- [1931], *Orsaker till arbetslöshet* Bilaga 1 till Arbetslöshetsutredningens betänkande. SOU 1931:21.
- [1931a], *Socialpolitik*. Anteckningar efter professor Gösta Bagges föreläsningar 1930-1931. Sociainstitutet, Stockholm.
- [1933], *Kommunalarbetarnas löner i Sverige 1865-1930*. Norstedt & Soner, Stockholm.
- Bagge, G, Lundberg, E & Svennilson, I, [1933], *Wages in Sweden 1860-1930* Part 1. Stockholm Economic Studies 3a. P S King & Son, London.
- [1935], *Wages in Sweden 1860-1930* Part II Stockholm Economic Studies 3b. P S King & Son, London.
- Björk, K, [1986], *Ett krig*. Tidens förlag, Stockholm.
- Boheman, E, [1964], *På vakt. Kanslusekreterare under andra världskriget*. Norstedt & Söner, Stockholm.
- Brisman, S, [1919], "Arbetslönens problem". *Ekonomisk tidskrift*, Vol 21, s 1-14.
- Carlsson, B, [1982], "Bagge, Lindahl och nationalinkomsten. Om 'National Income of Sweden 1861-1930', *Meddelande från Ekonomisk - historiska institutionen*, Lunds universitet nr 27.
- Craver, E, [1986], "Patronage and the Directions of Research in Economics: The Rockefeller Foundation in Europe, 1924-1938". *Minerva*, Vol 24, No 2-3.
- Craver, E, [1987], "Gösta Bagge, The Rockefeller Foundation, and Empirical Social Science Research in Sweden, 1924-1940", The Conference on the Stockholm School after 50 years, Saltsjöbaden August 31-September 1. Under utgivning i Jonung, L, (red), *The Stockholm School of Economics after 50 years*.

⁹ Konflikterna går att följa i Bagges brevsamling i Riksarkivet och i motsvarande brevsamlingar för Heckscher (KB), Myrdal (Arbetarrörelsens arkiv) och Ohlin (KB).

- Gjores, A. [1967], *Vreda vindar*. Norstedt & Soner, Stockholm.
- Landgren, K-G, [1957], *Economics in Modern Sweden*. Library of Congress, Washington.
- Landgren, K-G, [1960], *Den 'nya ekonomin' i Sverige*, J M Keynes, E Wigforss, B Ohlin och utvecklingen 1927-39. Almqvist & Wicksell, Stockholm.
- Lundberg, E, [1951], "Gösta Bagge död". *Dagens Nyheter*, 4 januari.
- Wadensjö, E, [1987a], "The Committee on Unemployment and the Stockholm School", The Conference on the Stockholm School after 50 years, Saltsjöbaden August 31-September 1. Under utgivning i Jonung, L, (red), *The Stockholm School of Economics after 50 years*.
- Wadensjö, E, [1987], "Före Stockholmsskolan - Arbetslöshetsutredningen, Ernst Wigforss och Gösta Bagge". *Ekonomisk Debatt*, Årg 15, nr 4.
- Wigforss, E, [1954], *Minnen III, 1932-1949*. Tidens förlag, Stockholm.